

GORICA

(Zjutranje izdanje).

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Sijajen shod v Kobaridu.

Pod vtiskom nedeljskega shoda v Kobaridu lahko rečemo, da gre v goriško Slovenijo novo življenje. Nad 400 zavednih možakov, ki so prihiteli na shod od vseh strani, se je v nedeljo jasno in odločno izreklo, da se krepko zavedajo svojega stanu, da je trdno njihovo prepričanje. Pokazalo se je, da podli in sebični liberalizem tudi med dobrim goriškim ljudstvom nima pričakovati drugega kakor tistega, kar ga je doletelo že povsod drugod: sramoten pogin. Kobariški shod ne bo ostal osamljen, sledijo mu še drugi. Zadnja gorska vas mora biti prošinjena od prepričanja, da je liberalizem sovražnik ljudstva, ki od njega ni užilo drugega ko neusmiljeno vladno odeluhov in ljudskih izsesalcev.

V imenu »Slovenskega katoliškega političnega in gospodarskega društva« otvori shod v dvorani občinske hiše društveni predsednik, dež. poslanec g. Lapajne, ki je bil soglasno izvoljen tudi za predsednika shoda.

Pozdravi navzočega g. drž. in dež. poslanca dr. Gregorčiča, ki ga zbor navdušeno pozdravlja.

Dr. Gregorčič pozdravi zborovalce kot njihov zastopnik. Marsikaj se je v vseh ozirih izpremenilo v Kobaridu od zadnjega shoda. Kobarid napreduje in daje okoličanom lep vzgled. Dokaz temu je lepa občinska hiša, v kateri se vrši zborovanje. Kobarid napreduje tudi v drugem oziru. Medtem ko je bilo zadnje zborovanje nemirno, pa sta danes složno prišla na shod okoličan in tržan. Prav je tako! Le v složenju in mirnem delovanju je pogoj napredka.

Nato preide govornik na volilno preosnovno pojasnjuje težkoče, ki se stavijo volilni reformi; razloži prav na polju den način, kaj je obstrukcija, s katero prete nasprotniki volilne reforme zavlečejo do januarja, ko se bo drž. zbor moral raziti. Omenja, kako so prijatelji volilne reforme zabranili obstrukcijo z nujnim predlogom, naj se pred vsem razpravlja o volilni preosnovi. Na kratko in jasno pojasni volilno preosnovo in dosedanj k urialni zistem z vsemi njegovimi krivicami ter dokazuje, kako potrebna je bila volilna preosnova. Ko je prav lepo narisal zgodovino volilne reforme od tedaj, ko so slovanske stranke vložile za njo v zbornici nujni predlog, pa do trenutka,

ko je bila reforma sprejeta v odseku: se je dotaknil vprašanja, kaj pomenja volilna reforma za nas Slovence. Slovenci sploh pridobimo. Doslej imamo le 15 poslancev, odselej jih bomo imeli pa 24, kar je gotovo napredek.

Drugače je kar se tiče posameznih dežel. Prikrajšana je Štajerska za 1 mandat in Koroška je dobila le enega, ko bi celo lahko zahtevali 3. »Slovanska zveza« se bo v zbornici krepko potegnila za Korošce in bo storila za nje, kar bo možno. Tržačani in Istrani, ki doslej niso imeli nobenega slovenskega poslanca imajo po novem vsak po enega.

Kar se tiče Goriške je stvar sledeča: Na Goriškem so Slovenci v večini in Italijani v manjšini in po tem naj bi se določilo tudi število poslancev. Italijani pa so hoteli to preprečiti, zato so kar sami od sebe predlagali za vso Goriško le 4 mandate, od katerih naj bi dobili Italijani 2, Slovenci 2. Vlada je bila zadovoljna s tem nasvetom in je naročila tržaškemu namestniku knezu Hohenlohe, naj poroča o tem, kar je Hohenlohe tudi storil. Govornik pa takrat o stvari še ni vedel ničesar. Po svojih tovariših je to izvedel na Dunaju ter se takoj odpeljal v Trst k namestniku, katerega se mu je po dolgem dokazovanju posrečilo prepričati neumestnosti laškega nasveta. Dokazal mu je, da gre goriškim Slovincem troje poslancev in Italijanom le dvoje. Na to je Hohenlohe v dodatno poročilo sprejel njegov predlog ter odpisal na Dunaj. (Odobranje.) V tem smislu je potem delal tudi na Dunaju, v čemur sta ga krepko podpirala dr. Šusteršič in dr. Ploj. (Odobranje.) Tako je torej prišlo v predlogu, da imej Goriška 3 slovenske in 2 laške poslance. To pa le po njegovem prizadevanju! (Burno odobranje.) Ker pa so Italijani bili volilni reformi nasprotni, se jim je na Goriškem podaril še 3 mandat in sicer je bil ta prenešen iz Tirolskega. Zato pa so potem Italijani podpirali Slovence in jim pripomogli do 7 mandata na Štajerskem. Najboljšo kupčijo so toraj napravili Italijani, potem Nemci, potem Slovenci, potem Čehi, Poljaki, najslabše pa Rusini, ki dobe 1 poslanca še-le na 100.000 duš. Volilna reforma sicer res ni popolna in pravična, a je mnogo boljša ko prejšnja. Slovenska ljudska stranka je vedno za volilno reformo, liberalci pa so proti, češ, ker bi ne bil potem noben liberalalec več izvoljen. Njemu in posl. Spinčiču se očitata, da sta izdala Slovence, ker sta privolila v to, da se je Italijanom

za enega povišalo število poslancev v Istri in na Goriškem. A Slovenci bi tega ne bili mogli preprečiti; sploh se pa število ni zvišalo, ampak 1 laški mandat se je prenesel iz Trsta v Istro, 1 laški pa iz Tirolskega na Goriško. Pri tem pa se je zagotovilo za Slovence istrski mandat, ki doslej ni bil siguren in ravno s pomočjo Lahov je bilo možno pridobiti še 7 slovenski mandat na Štajerskem.

Z volilno pravico je združena tudi volilna dolžnost. Tega sicer v postavi ni rečeno, deželni zborom bo prepuščeno sklepati o tem. A z ozirom na svojo vest ima vsak dolžnost iti volit, ker drž. zbor bo odločeval o važnih gospodarskih in šolskih zadevah. Vaša dolžnost je pošiljati v drž. zbor može, ki bodo delovali v vašem duhu. (Odobranje.) Naši nasprotniki bodo spravili v drž. zboru na dan razdružnost zakona. Za to se dela tudi v naši deželi. (Klici: Žalibog!) Iz sedanje šole hočejo napraviti brezversko šolo, da bi našim otrokom branili k spovedi, sv. mašam in drugim duhovnim vajam. Zato je treba voliti take može, ki bodo znali zastopati vaše prepričanje, ki se mu ne smete odpovedati. (Klici: Mi smo in ostanemo katoličani!) O poslancu, ki ga volite, glejte v kakšnem klubu je. Poslanec mora glasovati tako, kakor mu vleva klub, je v odvisnosti od kluba. Zato takega poslanca, ki je v slabem klubu, ne voliti! (Dobro-klici.) O volitvah samih bodeš še imeli priliko slišati, saj ta shod ni zadnji. (Odobranje.) Danes ste složni, bodite i zanaprej! Ljudi, ki delajo zdržbo varujte se! (Živahno odobranje.) Potem bo dobro za vas in za druge! (Burno odobranje.) — Predsednik g. Lapajne se v imenu vsega zbora zahvali slovenskim poslancem, predvsem pa g. dr. Gregorčiču za požrtvovalno delo ter pozove navzoče trikrat zaklicati: »Živio!« Vihar navdušenja se je dvignil in grmeli so po obširni natlačeno polni občinski dvorani gromoviti »živio«-klici.

Odvetniški koncipijent iz Gorice g. dr. Dermas tja nato v lepem govoru pobija in zavrača zahteve liberalcev po razdružnosti zakona in po svobodni šoli. Govornik je bil opetovano prekinjen z aplavzom. — G. dr. Knava je krasno razpravljao o geslu liberalcev: »Vera je privatna stvar«. Dokazal je nasprotno, da je vera neločljivo združena z javnim in zasebnim življenjem. — Gosp. župan Stanovnik, podpredsednik »Županske zveze« je govoril o »Županski zvezi« in vabil župane in obč. odbornike za pri-

stop. Misel njegovega govora je bila: Slovenski župani združimo se, da bomo vršili svoj težki poklic v blagor onih, ki so nas izvolili, v blagor našega ljudstva. — S živijo-klici papežu in cesarju je zaključil g. predsednik sijajni shod. Več ko dve uri je trpelo zborovanje, a so moške vstrajali do konca, čeravno so bili mnogi 3 ure daleč doma in se je že delal mrak. Zatorej čast vrlim možem kobaridskega okraja!

Zlaganje in zaokroževanje zemljišč.

(Dalje.)

Baš radi tega vidimo, da se država vedno naslanja na kmečki stan in da ga neguje, razmeram in nazorom časa primerno. Kakor hitro je pričela borba za nadvlado med državno idejo in fevdalizmom, med absolutistično monarhijo in plemstvom, je začela vladati vpoštevati kmečki element kot najtrajnejši in z ozirom na državnotvorno silo fizično najsposobnejši državni kontingent. Izid borbe med plemstvom in državo je prinesel kmetu osebo svobodo, svobodo preselejevanja in olajšavo ženitve, plemstvu pa iztrgal tozadevno neomejeno ooločevanje in nasilstvo. Več je dalo kmetu ustava, plod revolucije 1848. leta, zakaj dala mu je zemljo, l. 1868 pa mu je dala tudi pravico, da sme prosto razpolagati s svojim zemljiščem, »dalo mu je svobodo prodajati, razkosavati, zadoževati kmečka posestva,« kakor pravi dr. Krek. Absolutizem 18. stoletja je torej vtisnil poljedelstvu pečat fizične svobode in človeške enakosti, liberalizem druge polovice 19. stoletja pa pravne in gospodarske enakosti. »Casi so zginitili, v katerih so večidel le bogatini, mogočniki in ljudje tako imenovanega žlahtnega stanu prve pravice imeli... Zdaj smo vsi enaki pred postavo,« so navdušeno pisale l. 1849 naše »Novice«. Kmet tlačan, servilizma prepojeni brezpravni podložnik, je postal svoboden, enakopraven član države, družbe: to je velika socialna reforma, katero nam je prinesla liberalna doba preteklega stoletja.

Ali »človek je družno bitje,« pravi dr. Krek. Kot tak pa se mora zavedati, da nima le terjati pravice od družbe, nego da mora nositi in spolnovati tudi dolžnosti, katere mu nalaga družba kot taka. Prvi pogoj družabne ideje pa je, da podredi posameznik svoje individualne koristi koristim skupnosti, družbe, ki so istočasno tudi korist posameznega člana družbe.

iz zamaknjenja in se obrne k svoji sosedu, Furlanovi Pepi:

„Glejte, glejte! Smo mislile, da ga pokopljejo kar tako natiem brez gospoda in brez zvonov — sedaj pa si videla.“

„Kdor jih ima, njemu je vse mogoče“, odvrne Pepa in pomenca pomenljivo s palcem ob kazalec. „Saj veš, denar je sveta gospodar. Pomazali so, plačati tu, plačati tam, saj jim ga ne manjka — in potem je moralo iti.“

„Seveda, seveda, kdor jih ima, prav praviš. Ampak kako bodo sedaj kmetovali brez moškega pri hiši?“

„Lažje kot prej. Kaj pa jim je hasnil stari zadnja tri leta? Nič prav nič. Bil jim je le v nadlego in sitnost. Eh, Tinca je močna in zdrava in se upa sama vzdrževati red v hiši, Marička jo bo pa podpirala. Sicer pa — sedaj se je vrnil Joža in kaj misliš, da ga Marička ne vidi rada?“

„O, vidi, vidi! Starega ni več, da bi nasprotoval, in videla boš, preden preteče leto, se bo Poljak že šopiril pri Goščakovih.“

(Dalje pride.)

LISTEK.

Razdejanje.

Povest iz doline. Pastuškin.

(Dalje.)

„Ješmarija!« prisopiha Joža na dvor, še preden sta ga mogli mati in hči sami vgladati. „Oče leži mrtev pod skalami, sam se je usmrtil“, hiti pripovedovalec kar v jedni sapi. „Glejte, tukaj je njegov klobuk, ki sem ga našel na skalami, on pa leži zdoli mrtev.“

„Kaj, kaj? O ješ, o ješ!“ zavriščita mati in hči hkratu, kajti pri prvih besedah sta kar obstali kakor okameneli, in pri tem vskliku spustila škač nevede, da je padel na tla in se je vse razlilo.

Joža ponovi še enkrat svojo žalostno novico. V tem je pridrlo tudi že nekaj sosedov in drugih ljudi skupaj in nastal je vrišč in hrup kakor ob času požara. Hipoma se je zbralo nekaj mož, naredilo nosilnico iz drogov in trstičja, ki je rastlo tam v bližini ter odhitelo za Jožo na mesto nesreče, za njimi pa pol vasi. Marička je ob tej novici kar omedlela in da je ni zgrabilo v tem hipu par krepkih rok, izvestno bi se bila zgrudila na tla. Spravili so jo v hišo in

Tinco tudi. Še-le čez četrte ure se je zopet zavedla in jela tarnati in plakati.

Pri tej priči se začne zunaj zopet šum in ropot in na pragu se prikažejo nosači z mrtvim Goščakom. Najbližnji odvedo mater in hčer takoj v stransko sobo, da bi nesrečnici ne videli strašnega prizora, kar bi bilo posebno za Maričko malone smrtno nevarno. V hiši napravijo mrtvaški oder, Goščaka vmijejo, preoblečejo in obvežejo, da je bil vsaj podooben človeku, in ga položijo potem nanj.

Še-le tedaj pustijo Maričko in Tinco k mrliču, kjer sta jokali neutešljivo dolgo, dolgo — Marička za predragim očetom, Tinca za ljubljanim možem....

VIII.

Zvonovi zvonite,
domov ga spremite,
gre z dela in te Adamovi sin.

B. Potočnik.

Goščakov pogreb je bil naravnost veličasten. Udeležila se ga je malokaj cela fara, zakaj bila je nedelja in vrh tega je bil pokojni Goščak izmed najuglednejših ter najpremožnejših mož v vasi ter je vžival vseobče spoštovanje svojih soobčanov. Pred svojo boleznijo

je bil tudi podžupan in je zavzemal kot razumen, razsoden in prevdaren mož sploh vedno važno mesto v javnem življenju svoje vasi. Sijaj pogreba je posebno povzdigovala duhovniška trojica ki je šla spredaj in pela naglas pogrebne molitve; bili so domači »gospod« in dva mestna duhovna. Pred njimi so korakali cerkveni pevci, katere je vodil domači učitelj, in peli:

Jamca tiha, kotiček miru,
v tebi ni križa, težav ne joku...

kar se je dogajalo navadno le pri pogrebu posebno uglednih mož. Za krsto se je vila dolga vrsta sorodnikov in drugih važnih oseb v vasi, z gorečimi svečami v rokah, vsi v parih po dva in dva. Še-le za temi se je pehala in previrala mešana množica raznovrstnega drugega vaškega prebivalstva.

One vaše klepetulje, ki so prodajale zijala ob oglih, so kar strmele z odprtimi ustmi nad tem sijajem in to slovesnostjo, ki je bila v njih vasi kaj redka, za to pa tem veličastnejša.

Proti svoji pregrešni navadi so molčale ves čas spreveda, kakor da jim je jezik primrznil na nebo, in so le strmele. Še-le ko so šli že vsi pogrebeci mimo, se zdrami najprej Živčeva Tonca

Liberalizem je prinesel kmečkemu stanu marsikaj dobrega, a tudi mnogo slabega. S svojega individualističnega stališča je poznal le posameznika, individua, in njegove individualne koristi, zato je tudi zahteval neomejeno svobodo. Kmetu je prinesel liberalizem res zlato svobodo, a kaj, ko ni vedel, kaj in kam bi z njo: našla ga je politično nepripravljenega, gospodarsko neizšolanega. Rekla mu je: sam svoj si gospodar, tvoja je zemlja, razpolagaj z njo, kakor ti drago; obdeluj jo, razkroj in delaj z njo, kar hočeš: niko ti ne bode branil, nikdo kratil ti neomejeno svobode! In pustila ga je samega, svobode zlate pijanega. Kmet pa je gospodaril in zagospodaril, zakaj danes je že samo avstrijsko posestvo zadolženo za 65% svoje vporabne vrednosti; zemljišča razkrojeval je tako dolgo, da je danes avstrijsko posestvo razkosano za 71% obsega.

Individualistični liberalizem je dal kmetu gospodarsko svobodo, svobodo razpolaganja z zemljiščem. S tem ga je izročil na milost in nemilost gospodarski tekmi in njenim izrodrom oderaštva in spekulaciji. V gospodarskem tekmovanju skuša vsak sam zase zmagovati in vsaka zmagaja je združena s smrtjo mnogobrojnih gospodarskih bitnostij, pravi Krek („Socijalizem“, str. 13). Resnico tega reka dokazuje dovolj agrarna kriza, dokazuje rastoča proletarijacija kmetstva.

Neomejeno svobodo more pripoznati le anarhist, ki zametuje vsako avtoriteto, vsako silo, vsak pritisk, ki ovira individua pri registriranju absolutne svobode. Kdor pa prizna družnost, mora priznati tudi njene posledice: socialne obveznosti in omejitve neomejene svobode posameznika v korist družbe. Proti individualističnemu naziranju pa nastopa proti koncu devetnajstega stoletja „ideja socialna, ki uči, da le v blagostanju družbe se nahaja poročstvo za blaginjo poedinca, in da se mora interes poedinca umakniti interesu družbe, individualna svoboda socialni omejitvi, kakor hitro prideta ta dva interesa do kolizije“, kakor pravi dr. K. Grabmayr, dr. Krek pa piše: „Liberalna načela (in sicer 1. „gonja po čim največjem dobičku“, ki mora biti glavno gonilo posameznika pri svojem gospodarskem delovanju in 2. „geslo o neodvisnem, svobodnem tekmovanju pri sklepanju pogodb (svobodni konkurenci)“, so neizvedljiva in v gospodarsko življenje sili samo po sebi pravna moč organizovanega gospodarstva — — — V organskem gospodarskem življenju pa se vsak omejuje upav za to, da se potem omejevanju osebne svobode dosega skupni namen“ (Načelo gospodarskega liberalizma v razpadu, str. 170, 186, 201).

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Državni zbor.

V večerajšnji seji poslanske zbornice je omenjal predsednik najprvo smrti nadvojvode Otona in zaprosil zbornico za dovoljenje, da sme izraziti cesarski rodbini svoje sožalje. Nato sta Plan tan in Berger zahtevala, da se interpelacija prečitajo doslovno, ker je trajalo eno. To je bil prvi priskus obstrukcije. Nato je utemeljeval poslanec Ges smann svoj nujni predlog, naj zbornica takoj prične z razpravo o volilni reformi. K temu predlogu seji oglašilo 20 govornikov za in 22 proti. Prvi govornik dr. Šusteršič, je povdarjal, da je nova volilna reforma, kakoršno je sklenil odsek, posebno za Jugoslovane krivična. Izjavil pa je, da bodo on in njegovi somišljeniki vendar glasovali za nujnost predloga. Govornika so vsenemci obsipali s psovskami. Za njim je vzbujal v zbornici smeh grof Sternberg, ki je opetovano vlačil vmes krono, da ga je moral predsednik klicati k redu.

Zbornici sta bila predložena dva zakonska načrta, eden glede ustanovitve centralne zadrugne blagajne, drugi pa glede ureditve plovbe dalmatinskih voda. Spinčić je interpeliral pravosodnega ministra glede jezikovnih razmer na sodiščih v Istri in Trstu ter trgovskega ministra glede luke v Opatiji. Blankini je interpeliral naučnega ministra glede nekaterih učnih knjig v dalmatinskih meščanskih šolah. Danes ima zbornica zopet sejo. — Odsek za volilno reformo je razpravljal o volilni svobodi.

Vsenemci napovedujejo revolucijo.

Volilna reforma peče vsenemce, ker bodo po njej Nemci v manjšino potisnjeni. Dne 31. m. m. je govoril vsenemec Stein na nekem dunajskem shodu, kjer je izražal žalost nad tem, da bo odslej v zbornici slovanska večina in torej Nemcem ne bo mogoče izvršiti linškega programa. Zato bo treba v Avstriji

revolucije. Izvršilo se bo tretje dejanje nemške svetovne drame. Prvo se je izvršilo pri Kraljevem gradu, drugo pri Sedanu, v tretjem pa bo Nemčija potegnila nase 9 milijonov avstrijskih Nemcev.

Zvišanje števila vojaških novincev.

Novi vojni minister polaga veliko veliko važnost, da se zviša število vojaških novincev. A proti zvišanju nastajajo na Ogrskem velike ovire. Pojavile so se zopet narodne mažarske zahteve glede na mažarski poveljni jezik. Sicer sedanji ogrski ministerski predsednik sam podpira vojnega ministra glede na zahtevo o zvišanju vojaških novincev, a radikalno krilo sedanje ogrske vladajoče stranke nasprotuje z vso odločnostjo. Izkušnja pa uči, da terorizirajo na Ogrskem vodilne politike radikali. V sedanjem sporu glede na mažarske narodne zahteve in na zahteve vojnega ministra se opaža, da se izogibajo slabih posledic, ki bi jih lahko imel spor in se vrše pogajanja med ogrsko vlado in pa vojnim ministrom v dostojni obliki. Pri rešitvi tega vprašanja pa pride v poštev tudi novi brambeni zakon, ki ga pripravljajo in po katerem uveljavijo tudi dveletno vojaško slušbeno dobo. Z novim zakonom bodo morali itak zvišati število vojaških novincev in bo takrat pravi čas, da določijo primerno število vojaških novincev, osobito še z ozirom na nove havvice in pa topove.

Korno poveljstvo v Ljubljani.

Nemški listi pravijo, da se vrše pogajanja, ki vztrajno napredujejo, glede nastanitve armadnega zbora v Ljubljani. Za stanovanje kornega poveljstva je baje določen hotel „Union“ v Ljubljani.

Pastirski list avstrijskih škofov.

„Vaterland“ priobčuje pastirski list škofov, ki so se udeležili zadnje škofijske konference. V pastirskem listu protestirajo škofje proti nameravani reformi zakona in proti svobodni šoli ter pozivljajo vernike, naj se zbirajo okoli svojih pastirjev, da se uprejo tem poskusom.

Nova trozveza.

Iz Berolina poročajo, da se snuje nova zveza med Nemčijo, Avstrijo in Rusijo. Zato je baje deloval sedanji naš zunanji minister Aehrenthal kot poslanik v Peterburgu. Natančneje se določi v kratkem, ker Aehrenthal baš sedaj zato potuje v Peterburg in Berolin. V Berolinu bo minister 16. t. m.

Bülów odstopi.

Govori se, da odstopi nemški državni kancelar grof Bülów, ker je zapleten v umazano kolonialno zadevo Podbielskega. To stvar nameravajo spraviti pred drž. zbor tako, da bo Bülów moral odstopiti. Bülów postane baje potem namestnik v Alzaciji in Lotaringiji.

Upor na nemškem parniku.

Na nemškem parniku „Elbe“ je izbruhnil upor mornarjev. Na zahtevo moštva je parnik priplaval nazaj v Altono. Mornarji so grozili, da sicer kapitana vržejo preko krova.

Zbliževanje med Avstrijo in Bolgarijo.

Iz Sofije poročajo, da beležijo tamojšnji diplomatični krogi neko zblíževanje med Avstro-Ogrsko in Bolgarijo. Avstro-ogrski diplomatični zastopnik v Sofiji, grof Thun, da je, povrnivši se nedavno s svojega dopusta, prinesel za kneza Ferdinanda posebne pozdrave od cesarja Fran Josipa. Zdi se, da so sedaj na Dunaju pripravljani skleniti veteransko pogodbo, o kateri se že mnogo časa govori.

Zveza Italije s Francijo.

Nekateri listi prinašajo vest, da je sklenila Italija s Francijo defenzivno zvezo, ki prične z delovanjem takoj po preteku obroka za trozvezo ali po njeni odpovedi.

Maroko.

Tangerski paša je zbral v svoje zasebno varstvo okoli sebe vse čete, ki jih ima na razpolago. Diplomatični zbor je protestiral, ker oblači maroškega sultana premalo varu, ejo Evropece.

Ruske zmede.

Policija je odkrila obširno zaroto proti ruskemu ministerskemu predsedniku Stolypinu in proti trem njegovim tovarišem. Zaprli so enega dvornega uradnika in še več drugih oseb. — Tudi na Ruskem imajo sedaj svojo kopniško afero. Neka oseba v obleki artiljerijskega podčastnika s petimi poddesetniki je došla v shrambo za piroksilin. Napačni podčastnik je pokazal pismen ukaz, naj mu takoj izroče 40 pudov smodnika in pa 14 pudov piroksilina, kar je tudi dobil in jo odkuril z razstrelivom. Ravnatelj je pa kmalu nato konstatiral, da je bil ukaz ponarejen. — Pred T. lisom se je vršil nad dve uri trajajoč boj med tatarskimi

roparji in vojaki. Šele ko so napadli tatarje kozaki, so ti pobegnili. V mestu je panika.

Volitve v rusko dumo.

Kronski svet je določil, da se izvrše vse volitve v rusko dumo 23. decembra. Otvoritev nove dume bo pa dne 2 februarja.

Pomiloščeni katoličani na Ruskem.

Generalni gubernator v Vilni je ukazal, da se proglasi 3. t. m. pomiloščenje katoličanov, ki so zaprti radi razžaljenja pravoslavne cerkve.

Domače in razne novice.

Prevzvišeni knezonadškof Frančišek se je podal letos vernih duš dan na mestno pokopališče, kjer je z ljudstvom molil na grobeh. Vstavil se je zlasti na oddelku, kjer počivajo duhovniki. Ljudstvo je bilo lepega izgleda zelo veselo.

Obletnica. — Včeraj dne 5. t. m. je bila v stolnici za † monsignora Janeza Abrama sv. maša zadušnica, ki jo je oskrbelo društvo „Slovensko sirotišče“, kateremu je bil pokojnik največji dobrotnik.

Društvo „Sloga“ vabi na shod, ki se bo vršil v nedeljo 11. t. m. ob 3½ popoldne v Št. Petru v dvorani ondašnjega „Kmetijskega društva“. Govorila bodeta dr. Gregorčič o volilni reformi in položaju, ter dr. Dermastia o nalogah državnega zbora. Gosti somišljeniki dobrodošli!

Slovenski framasoni. — Kar smo vedeli že dolgo, passe je vedno tajilo, se je sedaj pokazalo. Jasno, s popolnim svojim programom so stopili v j vnost — slovenski framasoni, na čelu jim bivši katoliški duhovnik, pesnik Anton Aškerc. Češki framasoni že imajo par let svojo ložo, ki se zove „Svobodna Misel“, in svoje glasilo „Svobodna Misel“. Začetnik Svobodne Misli med nami Slovenci je, kakor piše češko framasonsko glasilo, Anton Aškerc, mož, čegar slabo izražene pesniške ideje so našim liberalcem drugi evangelji. Naš liberalizem, kranjski kakor goriški, je sin prostozidarske Svobodne Misli“. Naši liberalci pa framasoni. Dolgo časa so tajili, da pri nas ni framasonov, sedaj pod Aškercom ustanovljajo slovensko sekcijo „Svobodne misli“, tudi že svoje glasilo so dobili slovenski framasoni v češkem listu „Svobodna Misel“. Tega bi ne bilo treba, ker sta „Slovenski Narod“ in „Soča“ že dovolj prostozidarska. Sedaj smo si na jasnem!

Poročil se je soboto popoldne v Ljubljani g. Franc Terseglav, član „Slovenčevega“ uredništva z gospico Marijo Schleipachovo, bivšo učiteljico. Mladi dvojici naše najiskrenejše častitke!

Vabilo na veselico, katero priredi društvo slovenskih delavk „Skalnica“ v Gorici v nedeljo dne 11. novembra točno ob 5. uri pop. v dvorani „Slovenske čitalnice“ v Gorici. Vsporedi: 1. Ig. Mitterer: Brez madežni, priredil za troglasen zbor: Fr. Ferjančič. 2. Simon Jenko: Zaklad, deklamacija. 3. P. A. Hribar: Lastovki v slovo, priredil četveroglasno za ženski zbor: I. Kokošar. 4. Simon Gregorčič: Domovini, deklamacija. 5. Franc Kimovec: Ljubezni svete mati, dvo-glasno. 6. I. Kokošar: Venček narodnih pesmi, troglasno. 7. Igra: V posredovalnici, burka v enem dejanju, prosto poslovenil E. Klavžar. Vstopnina in sedeži na divanih 1 K, vstopnina in drugi sedeži 60 v, vstopnina in stojišča 30 v. Čistega dobička polovica je namenjena „Solskemu Domu“. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Predavanja v Gorici. — Naša „Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev“ nam naznanja, da bo imela v tem mesecu razna predavanja iz zadrugne in kmetijske stvarine. Predavanja se bodo vršila v lastnih prostorih zveze, ulica Vetturini št. 9, I. nad., in sicer vsaki četrtek od 9. uri zjutraj naprej. Vstop je prost vsakemu, ki se najkasneje do pred pričetkom predavanja oglasi v zvežini pisarni. Za sedaj so določena sledeča predavanja:

1. „O namenu zadrugištva na sploh in raiffaizenskih posojilnic posebe. Po-

slovanje raiffaizenskih posojilnic“. Predava gosp. Svetoslav Premrou, vodja „Goriške zveze“.

2. „Knjigovodstvo raiffaizenskih posojilnic s posebnim ozirom na blagovni promet vslad skupnega naročevanja poljedelskih potrebščin“. Predava g. Svetoslav Premrou.

3. „Kako vplivajo zadruge na moralnost ljudstva“. Predava gosp. Ivan Rejec, prefekt v malem semenišču.

4. „Kako vplivajo zadruge na gospodarsko in splošno izobrazbo ljudstva“. Predava g. Fran Kremžar, urednik v Gorici.

5. „Pravni ustroj zadrug. Zakonite dolžnosti načelstva, nadzorstva in običnega zbora“. Predava gosp. dr. Josip Dermastia, odvetniški koncipient v Gorici.

6. „Kako se izdelujejo in pri krmi uporabijo oljnati hlebčki“. Predava gosp. Svetoslav Premrou; 100 projekcijskih slik.

7. „Vremensko opazovanje v službi kmetijstva“. Predava gosp. Svetoslav Premrou. S predavanjem je v zvezi 57 projekcijskih slik in demonstracija najmodernejših, na znanstveni podlagi slonečih meteoroloških aparatov, in sicer za rabo inteligence in kmečkih posestnikov.

Prvo predavanje je v četrtek dne 8. novembra ob 9. uri zjutraj, in sicer o predmetu, navedenim zgoraj pod 1.) Vzpričo dejstva, da so predavanja praktična in zelo zanimiva, upamo, da se je mnogobrojno udeležijo vsi oni, ki se zanimajo za zadrugištvo in s tem spojene gospodarske razmere.

Za zgradbo cest. — C. kr. ministerstvo notranjih zadev je dovolilo za gradnjo cestne mreže Dobrovo-Vipolže Grojna znesek 60.000 K; in sicer za cesto Dobrovo-Vipolže 25.000 K ter za cesto Vipolže-Grojna 35.000 K.

Trgovski in obrtni shod se vrši v nedeljo dne 11. t. m. ob 5. popoldne v Nabrežini v gostilniških prostorih g. Nemca. K shodu se vabijo tudi trgovci in obrtniki iz bližnje in dalnje okolice. Odhod iz Gorice ob 2½ popoldne do Bivjo in od tam peš v Nabrežino.

Ponočni napad. — Včeraj zjutraj ob 2 urah je prišel na policijo 23 letni delavec Vergnia Rismondo, stanujoč v ulici Ponte 12, ter naznanil, da so ga vračujočega z doma napadli neki neznani ljudje. Napadalci, ki jih ni poznal in ki jih je bilo 6 do 7, so ga ranili 6 krat z nožem v glavi. V bolnici so mu rane zašili.

Najdena je denarnica z manjšo vsoto denarja. Našel jo je poštni uradnik Anton Coos. Kdor je izgubil, naj se oglasi na policiji.

Samomor vojaka. — V nedeljo zvečer se je ustrelil v tukajšnji vojašnici vojak Maurer od 15. stotnije 47. pešpolka. Popoldne je bil še na izprehodu. Vzrok samomora ni znan.

Voz ga je stisnil. — V nedeljo popoldne ob 10. uri je šel 40 letni Anton Komelj, doma iz Št. Petra skozi ulico Macello. Pri kapucinskem zidu je srečal voz Jožefa Pavlina, ki vozi okrog konjsko meso. V voz je bil vprežen en konj. Hotel se je vozu izogniti in se je stisnil k zidu. Voz pa ga je stisnil k zidu in mu zmečkal prsi. Leži v bolnici.

Tatvina. -- Dekli Mariji Karstinčič je bila včeraj zjutraj na pošti ukraden dežnik vreden 3 K.

Padel iz gugalnice. — V nedeljo popoldne okrog 3. ure je pri giganju v takozvanih gugalnicah hotel posebno izkazati 29 letni pek Daniel Gajer, doma iz Vidma v Italiji. Pri tem je padel iz gugalnice in si zlomil nogo tako zelo, da je le še koža drži skupaj.

Pretep med vojaki in civilisti. V nedeljo okrog 1½9. uri zvečer so se na trgu Piazza del Cristo sprli 3 vojaki z nekim civilistom in se stekli. Civilist je bil pobit. Došla je na lice mesta vojaška straža, ki je odpeljala v vojašnico enega vojaka in civilista, dva vojaka sta ušla. Ko je med pretepom slišal v kazini neki civilist upitje, je skočil ven čez zid na sosedno streho hiše št. 2 v ulici Capella ter začel s strehe metati opeko na vojaško stražo, ki je pravkar prišla na mesto. Ranil je na levo oko vojaka Matevža Tabernika ter mu zbil kapo; Ivana Pichlerja je ranil na hrbet in Ivana Wachterja na levi komolec.

Družba gospa za podpiranje revnih priredi dne 2. decembra veselico s srečkanjem. Pri veselici igra godba pešpolka št. 47. Občinstvo se prosi, da gospem v ta blagi namen kaj daruje.

Potovanje po smrti. — L. 1855 je umrla v Gorici neka Sofija vdova Conperz. Pokopali so jo na katoliškem pokopališču. Ker pa se je kasneje doznalo, da je bila židinja, so jo izkopali ter prenesli na tukajšnje židovsko pokopališče. Sedaj pa so jo tu zopet izkopali in na željo njene sestre prenesli ostanke v Budimpešto.

Nevarno ranjen. — V nedeljo zvečer je nastal v neki gostilni v Solkanu pretep med pivci. Ko so odhajali domov je počakal Stefan Doljak, doma iz Grgarja, na cesti Valentina Valantiča, in ga z nožem trikrat nevarno ranil. Eno rano mu je zadal v leva pleča, eno nad levim očesom, eno pa na čelo. Težko ranjenega so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov.

Izpred sodišča. — Na 5 mesecev je bil obsojen Valentin Žbogar, ki je 26. dec. 1905 ukradel Janezu Štruklju od Sv. Lucije 180 Kron.

Predrzen tat. — Po Krasu okrog Komna se klati, kakor nam poročajo, več ljudi, ki so ušli iz zaporov. Eden takih, po imenu Janez Tavčar iz onega kraja doma, je prišel pretekli teden en večer v mraku v Štrekljevo hišo na Gorjanskem. Posil je prenočišča. Pri sebi je imel velik zavoj. Gospodinja se ga je astrašila in mu dovolila iti spat na seno, nakar je zahteval večerjo. Tudi na seno, mu je napravila prestrašena gospodinja, ker je bila sama; mož je že spal. Ko je odhajal, je dejal: „Kakor vidim, imate okna v shrambe odprta. To ni varno“, in je odšel z zavojem. Drugi dan so opazili, da je pokradenega mnogo blaga, ki ga je tat odnesel v zavoj, ki ga je napolnil, predno se je oglašil v hiši.

Nasilen Dalmatincec. — Pretečeni ponedeljek je prišel v Gaberje na Vipavskem v neko hišo dalmatinski krošnjar in zahteval pijače. Hišni gospodar mu je dejal, da tu ni gostilna, če pa ravno hoče pijače, mu je že da, saj je letos ljubi Bog dal dosti kapljice. Med tem se je sin odstranil po vino, je oče dejal Dalmatincu, da pravzaprav nima zahtevati nobene pijače, ker ni gostilne v hiši. Dalmatincec je takoj zgrabil za nož in napadel starca. Na očetovo vpitje prihitel sin, ko se mu je posrečilo izvit Dalmatincu nož. S pomočjo drugih so zaprli nasilneža v obč. zapor in o tem obvestili orožnike. Predno so pa dospeli orožniki, jo je divji krošnjar že popihal iz zapora, bežal je proti Stanjelu. Med potjo je srečal kmeta, ki je šel v vinograd kopat. Plane nanj in zahteva denarja. Ta mu pravi, da nima ničesar, nakar gre Dalmatincec svojo pot proti Stanjelu, odkoder se je mislil odpeljati z vlakom, ki ga pa je zamudil. V sled tega je postal zopet nasilen. Na postaji se je ravno mudil stanjelski postajevodja, ki je siloviteža pomiril ter ga spravil v čakalnico. Medtem pa pride že dornberški orožnik, ki je zasledoval Dalmatincec, nakar so ga v čakalnici prijeli. Sodijo, da je mož zmešan. Našli so pri njem po raznih delih obleke zašitih 300 kron denarja in 40 srebrnih verižic. Dalmatincec se piše S o r t i.

Vabilo na vinsko razstavo, ki jo priredi c. k. kmetijska družba kranjska v Ljubljani 17., 18. in 19. novembra t. l. v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani in na vinarski shod, ki ga priredi na poziv avstr. društva za varstvo vinstva poseben kranjski odbor dne 18. novembra t. l. dopoldne ob pol desetih tudi v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Vinarska razstava se svečano odpre v soboto, 17. novembra ob petih. K svečanosti otvoritve bo imelo pristop le povabljeni občinstvo in gg. razstavljalci. Vinska razstava bo splošno pristopna v soboto, 17. novembra ob šestih zvečer naprej in v nedeljo, 18. novembra ter v ponedeljek, 19. novembra od dveh popoldne naprej. Vsak večer bo igrala od osmih naprej društvena godba. Vstopnina na razstavo bo znašala 50 h. — Vinarski shod bo razmotrival naslednja vprašanja: 1. Ktere zlahtne trte kaže na Kranjskem razmnoževati z ozirom na podnebje, zemljo in vinsko kupčijo? 2. Kako stoji s porabo čistih kvasnih gliv v kletarstvu? 3. Vrednost kranjskih vin z ozirom na njihovo kemično sestavo. 4. Kako pospešiti kupčijo z vinom in dvigniti izvoz kranjskega vina? 5. V kakšnem razmerju naj bo živinoreja z vinstvom, da se zadosti potrebi po gnoju? 6. Ktere izkušnje imamo s streljanjem proti toči? 7. Druga morebitna vprašanja, zadevajoča vinstvo. Pristop k zborovanju in udeležba pri razgovoru vinarskega shoda sta prosta vsem vinščakom. — Nujen poziv in prošnja. Gg. kranjske vinščake podpisana odbora nujno prosita obilne udeležbe pri razpravah na vinarskem shodu, ter tudi

tega, da na razstavo po možnosti pošljejo mnogo vrst svojih najboljših vinskih pridelkov. Finejša in dragocenejša vina je poslali v pravilno opremljenih vinskih steklenicah od vsake vrste najmanj 25 steklenic, dočim se navadna in zlasti letošnjega vina morejo poslati v sodčkih od 50 do 60 litrov ali več frankov na naslov c. k. kmetijske družbe, in sicer najkasneje do 10. novembra t. l. Oni gg. vinščaki, ki razstavijo svoja vina, naj prijavijo kmetijski družbi do 5. novembra svojo udeležbo ter naj v prijavi navedejo število vinski vrst in število steklenk, oziroma sodčkov, ki jih pošljejo. Razstavljena vina bo presojevalna komisija odlikovala z diplomami I., II. in III. vrste. — Odbor za prireditve vinarskega shoda: Anton grof Barbo s. r., predsednik; Francšek Gombač s. r. tajnik. Glavni odbor c. k. kmetijske družbe kranjske: O. pl. Detela s. r., predsednik; Gustav Pirc s. r., ravnatelj.

Leposlovna knjižnica je začela izhajati. Proi zvezek prinaša: Razporka. Roman. Francoski spisal Pavel Bourget. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena: broširana 2 K, vezana 3 K, po pošti 8 v več. Knjiga je jako lepo opremljena, vsebina taka, da se da lahko vsakemu pametnemu človeku v roke; zato priporočamo knjigo tudi našim knjižnicam za nakup.

Žrebanje dunajskih srečk. — Glavni dobiček 400.000 K je zadela ser. 1599, št. 33, drugi dobiček 20.000 K ser. 997, št. 23, tretji 10.000 K ser. 527, št. 84.

Morilec se sam ovadil. — Prisiljenec iz ljubljanske prisilne delavnice monter Ferdinand Veidl je bil nedavno pred ljubljanskim dež. sodiščem obsojen radi silovitosti v enoletno težko ječo. Te dni je zahteval, naj ga peljejo k sodniku. Pred sodnikom je Veidl izjavil, da pred Vsemi Sveti nima miru, ker je l. 1902 v nekem gozdu na Nemškem napadel neko deklico, jo zadušil in oropal ter jo zagrebel.

Zadnji viharji dne 1. t. m. so napravili ogromno škodo. Kopalnice ob lki je odplavljeno in močno poškodovana je tudi pot ob morskem obrežju. Vihar je napravil tudi veliko škodo v Reki. Valovje je odplavilo kopalnice „Clotilde“. Vrvi so bile odtrgane od več parnikov in tudi od bojne ladje „Trabanta“. Štirje mornarji so padli v morje, a so jih rešili. — Večurni dež je povzročil, da je preplavilo blato v občinah ob Vezuvinograde, polju in hiše. Najširša blatnata reka se je valila na pokopališče v Portici, druga pa do dež. ceste, ki vodi v Napolj. Močno sta trpeli tudi Torre del Greco in Resina. Mnogo hiš in pristav je zasulo blato. Poškodovanih je tudi mnogo vinogradov in dreves. — Silen široko je divjal 31. oktobra ob dalmatinski obali. Škoda je ogromna. Veliko število hiš je poškodovanih, vihar je izruval po obrežju mnogo dreves skorenino, ladje po zalivih so trpele mnogo škode. Italijanski parnik „Brindisi“ je pri Meljenci obšel. Poškodovan je zelo. V Zelenici je prevrnil vihar štiri železniške voze. — Luka v Opatiji je popolnoma razdejana. Škoda 1 milijon kron.

Pesnik-berač. — Nedavno je izšla v Sofiji zbirka pesmi dosedaj se nepoznanega pesnika P. Toškina pod naslovom: „Bolesti“. Te pesmi so vzbudile veliko pozornost, kritika je pohvalila in dejala, da so Bolgari dobili v neznanem pesniku dostojnega naslednika Ivana Vazova. Lahko si je misliti iznenađenje, ko je bilo dognano, da je ta pesnik po božji volji — poulični berač, ki ima svoje stajališče v mestnem parku. Sofijski „Dnevnik“ je takoj začel akcij, da se ubogemu pesniku malo pomaga.

Leteča osa je zdaj najnovejše konstruiran zrakoplov, ki je razstavljen na razstavi v Bruslju. Zrakoplov ima obliko velikanske ose s krili iz oljnatе svije. Motor, ki ima 70 konjskih moči, giblje krila in cela priprava leti tako dalje. Zrakoplovci imajo svoj prostor v truplu ose, od koder gledajo v svet skozi štiri okna. Praktično zrakoplova še niso poskusili.

Morilec 35 oseb. — Morilec 34 starega Jožefa Vindiča so izročile 29. oktobra letos ruske oblasti avstrijskim. Pretekli mesec je obel Vindič v ruski vinski kaznilnici. Bil je previden s svetotajstvi za umirajoče. Bolnik je priznal, da je umoril leta 1880 rodbino Lvovskega gostilničarja Korkeca, gostilničarja, njegovo ženo in dvoje otrok leta 1884 pa da je zažgal vojaško skladišče za seno in da je zgorelo ob tej priliki 30 oseb ki so prenočevale v senu.

Boj med ženskami in policisti v angleški zbornici. — Pretekli torek je prišlo v angleško poslaniško zbornico nenavadno veliko žensk. Vse so rekly,

da hočejo govoriti z gotovimi poslanci. A ko so otvorili sejo, so poskočile na stole; razvile zastavo z napisom „Volilno pravico za ženske“ in začele klicati: „Vun z žensko volilno pravico!“ Hitro je prišla angleška parlamentarna policija v zbornico. A ženske se niso umaknile. Nadzornik policije je hotel peljati vun voditeljico, ki ga je pa grizla in praskala, tovarišice so pa klicale: „Boječeži!“ in slične psovke. Končno so vrgli policisti vse ženske vun. Bile so med njimi tudi iz najvišje družbe. Na dvorišču so pa še napadle nekaj lordov, ki so hoteli k seji, jim grozile s palicami in jih pošteno zmerjale. Napadle so dejansko policiste, ki so razgnali na to množico, ki se je zbrala, in prijeli deset najglasnejših. A še huje je bilo, ko so sodili onih deset zaprtih žensk. Pri razpravi so psovale sodnika in mu niso hotele odgovarjati. Med razpravo so pa poizkušale vdreti obtopenk somišljenice v sodno dvorano, a je policija to preprečila. Ker obsojenke niso hotele vplačati kavicje, jih je sodnik vse obsodil v dvamesečni zapor.

Blazni morilec in samomorilec. — V Aarau je zblaznel sin gimnazijskega profesorja Winklerja ustrelil svojo mater in svaka, nato pa samega sebe.

Potres na Japonskem. — V Akibi je bil silen potres, ki je napravil veliko škodo. Istočasno je nastala v zemlji odprtina, iz katere je pričel najprej brhati par, potem pa ogenj. Prebivalstvo vse prestrašeno. Koliko škode je napravila katastrofa, še ni znano.

Pobegnil politični zločinec. — Iz petersburške kaznilnice Schüsselburg je pobegnil politični jetnik Geršuni, ki je pobegnil svoj čas tudi iz akutajevskega zapora v Siciliji. Zaprt je bil več let, ker je svojčas povzročil železniško nesrečo pri Berkijo, kjer je car s svojo rodbino z veliko težavo ušel smrti.

Kopniški stotnik. — Preiskava v zadevi kopniškega stotnika se je začela. Mesto Kopnik je oškodovano samo za 386 mark 62 vin. Ostalo svoto so dobili pri Voglu.

Ženin umoril nevesto. — V Nakofalvi so našli mrtvo 17-letno hčerko posestnika Schiemanna. Zabodena je bila v srce. Sumijo, da jo je umoril njen bratranec Nikolaj Schiemann, ker se je branila, da se poroči z njim.

Židje ministri. — Židovski ministri v večjih državah so: Na Danskem Levy, minister za carino; v Egiptu Manasse, finančni minister; na Francoskem Herbert, državni tajnik za notranje zadeve; na Nizozemskem van der Raalte, minister pravosodja, Cohen, minister mornarice in Auser, brez portfelja; v Kanadi de Jovres, vojni minister, v Italiji Gallo, minister pravosodja, Rava, naučni minister in Schancer, poštni minister; na Turškem Ibrahim Nula paša, mornariški minister; v Liberiji Aqua Regis, predsednik republike; v Argentini Frederiko Pinevo, pravosodni minister in Norberto Piner, finančni; v Avstraliji Izak Isaaks, minister za poljedelstvo in na Kitajskem Levi Har, minister za carino.

Koliko potroši Italija za svoje šole v inozemstvu. — V italijanskem proračunu je proračunano za vzdrževanje italijanskih šol v inozemstvu 1.125.000 lir. Šole, ki jih podpira društvo „Dante Alighieri“, obiskuje 76.000 otrok.

Zajtrk šolske mladine. — Splošno je znano in znanstveno dokazano, da izvirajo iz rednega uživanja zrnate kave, ako se vrši dolgo časa, kakor je pač kdo nagnjen k boleznim, jako škodljive posledice, tako izredna nervoznost, žledčna bolezen, ohromelostno stanje in srčna kap. Vendar se moderni človek, ki mu je le do neprestanga razburjanja, težko loči od tega poživila, ki mu je prišlo že v vsakdanjo navado. Kakor pri kadilec in alkoholiku je pač učinek strupa tisto, kar ga miče vedno iznova. Kje pa je treba tudi še našo mladino

navaditi tega učinka? Oj naše dorastajoče dece, ki jo itak utruja, razburja in čisto preobkłada šola, naj bi se kar najskrbneje zavračala vsaka druga razburjenja. Prav tako, kakor ne dajajmo otroku alkohola, mu ne dajajmo vznemirjajoče zrnate kave; pogostoma položi kal poznejšim boleznim, ki jih potem kajpada navadimo pripisujemo drugim vzrokom. To je znanost neovržno dogmata. Kaj pa se priporoča za najboljši nadomestek tako škodljive zrnate kave? Po dolgoletni izkušnji se je Kathreinerjeva Kneippova sladka kava v vsakem oziru izvrstno obnesla kot prijetno izpodbadna, hranilna in krvotvorna pijača za zajtrk, in mali trud njenega napravljanja se kmalu izplača s tem, da so otroci čvrstnejši in cvetoča lica, ne glede na to, da se z njo za vsako družino doseže še izdaten prihranek. Seveda Vam je treba strogo paziti, da uporabljate vedno le pristno Kathreinerjevo kavo v zaprtih izvornih zavojih z varstveno znamko župnik Kueipp. Samo ta ima prijetni kavin okus, je izdatna v uporabljanju in torej dobro prijajoča.

Loterijske številke.

27. oktobra.

Dunaj 64 23 75 20 65
Gradec 55 53 33 30 10

Tržne cene.

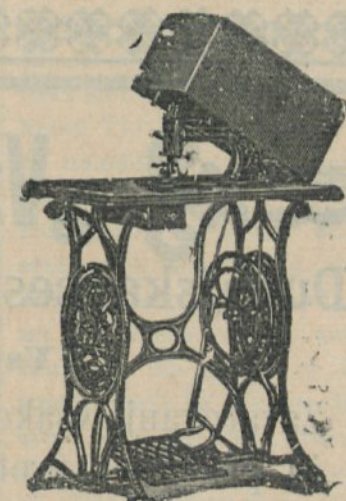
Zabilježene cene veljajo le za prodajo na debelo!

Sladkor velike komade . . . K	70 50
„ male	71 50
„ voglat	72 50
Riž Rangon	28.—32
„ Japonski	40.—
„ Italijanski	42.—44
Petrolej v sodih kg.	40 50
„ zabojih	14.—
Kava Santos	196.—204
„ Domingo	220.—
„ Java	216.—
„ Portorico II.	240.—
„ I.	272.—
Amerikansko olje	96.—100
Istrsko	84.—
Moka št. 0	27 50
„ 1	26 50
„ 2	25 50
„ 3	24.—
„ 4	23.—
„ 5	22.—
Ječmen „ 10 (domač)	22.—
„ 8	27.—

Hiša ob glavni cesti v goriški okolici z obzidanim dvoriščem, primerna za trgovino, kmetijo ali za veliko zalogo je na

prodaj.
Več se izve pri našem upravnistvu.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodajastroje tudi na teden ske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

MARIJA DRAŠČEK
ALOJZ KRIZNIČ
POROČENA.

OPČINA 7. NOVEMBRA 1906 KANAL

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3

Najnovejša iznajdba
novega stoletja.

Samo 2 gld. 55 kr. velja

ravnokar iznajdena nikel rem. žepna ura z znamko **System-Roskopf Pat.**, ki teče 36 ur, z minutnim kazalom, bliščeča, lepa in natančno idoča s 3-letno garancijo. (Eleg. urna verižica in 5 nakitov se zastoj pridene).

Ako ura ne ugaja, se denar vrne in je vsak rizik izključen. Pošila se le proti povzetju, ali naprej poslanemu denarju.

M. J. Holzer's Wwe
Marie Holzer

Uhren und Goldwaren-Fabriks-Niederlage
en gross, Krakau Oest. Dietelsg. 73, St.
Sebastianstrasse 26.

Zalagatelj c. kr. državnih uradnikov.
Ilustrovani cenik ur in zlatnine gratis.

Zastopniki se iščejo.

Slične anecene so ponarejene.

Pri naročitvi 10 žepnih ur se pošlje 1 gratis.

Pri naročitvi 10 žepnih ur se pošlje 1 gratis.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki
priliki „Šolskega doma“.

Novost!

Velik učinek!

Briljantno božično drevesce z zvončkijanjem

s 6 pozlačenimi angelji, 30 cm visoki. — Celo božično drevesce trdno. — Garancija se za izborna delovanja.

Najlepši in najnovejši kinč božičnega drevesca

ki ne bi smel manjkati v nobeni katoliški rodbini.

V gorkem zraku, ki ga segrejejo 3 sveče se vrtilo, na katerem so vtrjene kroglice, ki udarjajo na tri zvončke, ki proizvedejo lepo božično zvonjenje.

Cene v kartonu z navodilom uporabe franco proti predplačilu 1 komad **K 1-50**

3 kom. K 4, 6 kom. K 7-50, 12 kom. K 13-50

Po poštnem povzetju 20 v več.

Abo ne vgaja so vrne denar.

Naroča se pravočasno pri

HANNS KONRAD

Prva tovarna ur Most (Brüx) št. 2051

(Česko)

Na zahtevo razpošiljam zastoj in franko 200 strani obsegajoč cenik s 3000 podobami.

C. kr. notar

Dr. Feliks pl. Fabris

v Tolminu

otvori pisarno 3. novembra t. l.

Centralna posojilnica

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih

in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905
na menice po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo po 5%

z 1 $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Štev. 3284

Op.

Razglas.

Naznanja se, da

javna dražba

zastavil I. in II. četrteleta 1905, t. j. mesecev

januarja, februarja, marca, aprila,
maja in junija istega leta
začne

v ponedeljek, 3. decembra 1906

ter se bo nadaljevala naslednje delavnice in sicer četrte,
sobote in ponedeljke od 9. ure zjutraj do 1 popoldne.

Ravnateljstvo zastavljalnice.

V Gorici, 29. oktobra 1906,

Iv. Schindler Dunaj III./I. Erdberggasse

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.

Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, železne cevi, svinčene cevi. o o o o o o o o o o o o o o o o

sedaj po zopet zdatno znižanih cenah

Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, skrinje za led, stroje za sladost, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače kleparje, sedlarje, pleskarje itd.

Vse z večletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih, kakor tudi na obroke. Ceniki z več kot 500 slikami brezplačno. Prekupei in agentje se vsak čas sprejmejo. Dopolnjuje se tudi v slovenskem jeziku.

Ivan Schindler

Dunaj III./I. Erdberggasse 12.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!